

**«Кемел кәсіби даму
орталығы»**

**«Kemel kasibi damu
ortalygy LTD»**

**«Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің
кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары»**

біліктілікті арттыру курсының

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Сағат саны: 80,108 ак.сағ.

Алматы 2025

1. Жалпы ережелер

«Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары» атты біліктілікті арттыру бағдарламасы білім беру ұйымдарының психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде (ППҚК) жұмыс істейтін логопедтердің кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіруге бағытталған.

Бағдарлама Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзекті өзгерістерді, кәсіби стандарттың жаңа талаптарын, заманауи диагностикалық және түзете-дамытушылық әдістемелерді, сондай-ақ логопедиялық практиканы цифрландыру мүмкіндіктерін ескереді. Оқыту логопедтің пәндік және пәннен тыс құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған: логопедиялық қорытынды жасаудан бастап сүйемелдеу тобында жұмыс істеу мен цифрлық портфолио әзірлеуге дейін.

Бағдарлама аясында этикалық-құқықтық реттеу, инновациялық логопедиялық технологиялар, геймификация, отбасылармен жұмыс жасау, түзете көмегінің тиімділігін мониторингілеу, сондай-ақ маманның тұлғалық және кәсіби өсу мәселелеріне ерекше назар аударылған.

Бағдарламаның өзектілігі

Қазақстан Республикасының заманауи білім беру жүйесі инклюзивті тәсілдерді енгізуге, цифрландыруға, білім беру стандарттарын жаңартуға және педагогтердің кәсіби құзыреттіліктеріне қойылатын талаптарды күшейтуге байланысты белсенді өзгерістер кезеңін бастан өткеруде. Осы жағдайда ерекше маңызға логопедтің қызметі ие болып отыр — ол психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі (ППҚК) негізгі маман ретінде сөйлеу тілінде бұзылыстары бар балаларға сапалы түзете-дамытушылық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Ұсынылып отырған біліктілікті арттыру бағдарламасы заман талабына сай жасалған және келесі жайттарды ескереді:

Жаңа нормативтік-құқықтық актілердің, соның ішінде «Педагог» кәсіби стандартының (ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 24.02.2025 жылғы №31 бұйрығы), Арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау стандартының (21.05.2025 жылғы №117 бұйрығы), Үлгілік біліктілік сипаттамаларының, сондай-ақ ҚР қолданыстағы «Білім туралы» Заңының күшіне енуін;

Ұлттық деңгейде инклюзивті саясаттың (Қазақстан Республикасының 2025–2030 жылдарға арналған инклюзивті саясат тұжырымдамасы шеңберінде) енгізілуін, онда логопедиялық қолдау мүмкіндігі шектеулі білім алушыларды жүйелі қолдаудың ажырамас бөлігі ретінде қарастырылады;

Логопедиядағы диагностикалық негізделген, жекелендірілген және технологиялық тұрғыда заманауи тәсілдерге қажеттілікті;

Білім берудегі цифрлық құралдар мен жасанды интеллект технологияларының қарқынды дамуын, соның ішінде мамандандырылған сөйлеу тренажерлерін, цифрлық платформаларды және дыбыстық сервистерді;

Логопедтердің үздіксіз кәсіби өсуін қамтамасыз ету қажеттілігін, оған soft skills, цифрлық құзыреттерді дамыту, зерттеу және жобалық іс-әрекет, сондай-ақ аттестаттауға дайындық кіреді.

Көптеген мектептердің тәжірибесінде келесі аспектілер бойынша айтарлықтай тапшылық байқалады:

Логопедтердің ППҚҚ құрамында жұмыс істеуге әдістемелік дайындығының;

Заманауи технологиялар мен түзете көмегінің түрлерін мектеп ортасына бейімдеу дағдыларының;

Пәнаралық өзара әрекеттесу мен кәсіби қызметтің цифрлық рәсімделуінің (портфолио, цифрлық имидж және т.б.) тәжірибесінің.

Ұсынылған бағдарлама аталған кемшіліктерді жоюға бағытталған және құқықтық негіздерді, әдістемелік дәлдікті, цифрлық мүмкіндіктер мен маманның тұлғалық дамуын біріктіретін жаңартылған логопедиялық практиканы жүзеге асыруға бағдарланған.

Мемлекеттік басымдықтармен және әлемдік трендтермен байланысы

«Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары» біліктілікті арттыру бағдарламасы Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін дамытудағы басым бағыттарымен тікелей байланысты және мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетудегі халықаралық тәжірибелерді көрсетеді. Мемлекеттік деңгейде сапалы білімге тең қолжетімділікті қамтамасыз ету және оқушылардың жеке ерекшеліктерін есепке алатын жағдайлар жасау негізгі міндеттердің бірі болып табылады. Бұл ҚР «Білім туралы» заңында, Білім беруді дамытудың 2029 жылға дейінгі тұжырымдамасында (ҚР Үкіметінің 28.03.2023 жылғы №249 қаулысы), ППҚҚ қызметінің жаңа ережелерінде (ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 29.04.2025 жылғы №92 бұйрығы) бекітілген. Халықаралық деңгейде бағдарлама Қазақстан қабылданған БҰҰ-ның мүгедектердің құқықтары туралы конвенциясына, БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарына (әсіресе 4-ші мақсатқа) және ЮНЕСКО ұсынымдарына сәйкес келеді. Бағдарлама педагогтердің құзыреттіліктерін қалыптастыруға, ППҚҚ әлеуетін күшейтуге және әлемдік білім беру трендтеріне сәйкес келеді.

2. Глоссарий

Инклюзивті білім беру – барлық білім алушыларға олардың ерекше білім беруді қажет етуін және жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс.

Психологиялық-педагогикалық қолдау – білім беру ұйымдарында жүзеге асырылатын, ерекше білім беруді қажет ететін адамдарды (балаларды) қоса алғанда, білім алушылардың білім алу мен даму үдерісін табысты жүзеге асыру үшін олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық жағдайларды жасайтын жүйелі ұйымдастырылған қызмет.

Мүмкіндігі шектеулі балаларды арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау – қандай да бір қызмет түрін

орындау қабілеттерін қалпына келтіруге немесе орнын толтыруға бағытталған кешенді қызметтер мен іс-шаралар.

Мүмкіндігі шектеулі бала (балалар) – он сегіз жасқа дейінгі, белгіленген тәртіппен расталған, туа біткен, тұқым қуалаған, жүре пайда болған ауруларға немесе жарақаттардың салдарына байланысты тіршілік әрекеті шектелген, дене және (немесе) психикалық кемшіліктері бар бала (балалар).

Түзете-дамытушылық бағыт – дамуындағы бұзылыстарды жою үшін жағдай жасау.

Сараланған және жеке тәсіл – түзете жұмысының әдістерін, формалары мен құралдарын таңдауда әр баланың жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін есепке алу.

Тұлғалық-бағдарлы тәсіл – баланың жеке дамуын қолдау және оның әлеуетін ашу.

Жеке білім беру бағдарламасы (ЖББ) – нақты білім алушының ерекше білім беру қажеттіліктерін, мүмкіндіктерін және психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның ұсынымдарын ескере отырып әзірленетін және білім беру мазмұнын меңгеру үшін жағдай жасауға бағытталған білім беру бағдарламасы.

Ерекше білім беру қажеттіліктері – сапалы білім алуды қамтамасыз ету үшін оқу-дамыту процесінде қажетті көмек пен қызметтерге деген қажеттіліктер.

Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау – білім алуға қажетті арнайы жағдайларды анықтау.

Білім алу үшін арнайы жағдайлар – оқу, сондай-ақ арнайы, жеке-дамытушылық және түзете-дамытушылық бағдарламалар мен оқыту әдістерін, техникалық, оқу және басқа да құралдарды, тіршілік әрекеті ортасын, психологиялық-педагогикалық қолдауды, медициналық, әлеуметтік және басқа да қызметтерді қамтитын, ерекше білім беруді қажет ететін адамдардың (балалардың), сондай-ақ мүмкіндігі шектеулі балалардың білім беру бағдарламаларын меңгеруі үшін қажетті жағдайлар.

Педагогикалық тексеру – балалардың интеллектуалдық даму ерекшеліктерін және олардың ойын әрекетіне, білім алуға және қарым-қатынас жасауға жасына сәйкес нормативтерді ескере отырып, әлеуетті мүмкіндіктерін анықтау.

Оқу бағдарламасы – әрбір оқу пәні, оқу пәні және (немесе) модуль бойынша меңгеруге жататын білім, білік, дағды мен құзыреттіліктің мазмұны мен көлемін айқындайтын бағдарлама.

Оқу жоспары – білім берудің тиісті деңгейіндегі оқу пәндерінің, оқу пәндері және (немесе) модульдердің, кәсіптік практика, білім алушылардың басқа да оқу қызметінің түрлерінің тізбесін, реттілігін, көлемін (еңбек сыйымдылығын) және бақылау формаларын регламенттейтін құжат.

Дизартрия- сөйлеу аппаратының иннервациясының жеткіліксіздігінің салдарынан сөйлеу тілінің дыбыс айтуының бұзылуы.

Алалия – туылғанға дейін немесе бала дамуының ерте кезеңінде бас ми қабығының сөйлеу аяларының органикалық зақымдану салдарынан болған сөйлеу тілінің дамымауы немесе мүлдем жоқ болуы.

Дислалия - есту қабілеті дұрыс және сөйлеу тілі аппаратының иннервациясы сақталған қалпында сөйлеу тіліндегі дыбыстардың айтылуының бұзылуы

Тұтықпа – сөйлеу мүшелерінің бұлшық еттерінің тырысу салдарынан сөйлеудің ырғақтылығы мен жылдамдылығының бұзылуы

Логопедиялық диагностика – түрлі тексеру әдістерін қолдану барысында сөйлеу жүйесінің әртүрлі компоненттеріндегі бұзылыстарды анықтауға, олардың сипатын, деңгейін, күрделілігін және сөйлеу дамуының әлеуетті мүмкіндіктерін айқындауға бағытталған үдеріс.

Сөйлеу тілінің бұзылысы – сөйлеу әрекетінің механизмдерінің жұмысының қалыптан ауытқуы, бұзылуы.

Жалпы сөйлеу тілінің дамымауы – есту қабілеті мен зияты қалыпты дамыған балаларда сөйлеу тілі жүйесінің барлық компоненттерінің (дыбыстық, лексикалық және грамматикалық) қалыптасуының бұзылуымен сипатталатын күрделі сөйлеу тілінің бұзылысы.

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бұл біліктілікті арттыру бағдарламасы жалпы білім беру жүйесіндегі логопедиялық практиканың қазіргі заманғы талаптарын көрсетеді және инклюзия, цифрландыру және педагогикалық қызметтің сапасын арттыру саласындағы мемлекеттік саясат басымдықтарын ескереді.

1. Заманауи нормативтік-құқықтық негіз

Бағдарлама инклюзивті білім беру, педагогтердің кәсіби қызметі және мүмкіндігі шектеулі балаларды қолдау стандарттары саласындағы өзекті заңнама негізінде әзірленген. Дәстүрлі курстардан айырмашылығы, бұл бағдарламада логопедиялық көмектің құқықтық және кәсіби негіздері жүйелі түрде ұсынылған, оның ішінде психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопедтің функциялары, біліктілік талаптары, этикалық бағдарлар және пәнаралық тәсіл қамтылған.

2. Кешенді модульдік тәсіл

Бағдарлама логопедиялық қызметтің нормативтік, диагностикалық, түзете, технологиялық және дамытушылық компоненттерін біртұтас құрылымға біріктіреді. Мұндай тәсіл мамандарда жалпы білім беру мектебінің жағдайында заманауи логопедия туралы тұтас түсінік қалыптастыруға және сүйемелдеу тобында көп салалы жұмысқа дайындықты қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

3. Цифрлық және инновациялық технологияларды енгізу

Бағдарламаның ерекшелігі – цифрлық құралдарды логопедиялық практикаға интеграциялау. Алғаш рет келесі мүмкіндіктер қарастырылады: Сабақты жоспарлау және жаттығуларды іріктеу үшін жасанды интеллект негізіндегі ассистенттерді пайдалану;

Сөйлеу тренажерларымен, визуалды және дыбыстық сервистермен жұмыс;

Сабақтардың тиімділігін геймификация және онлайн мониторинг технологиялары;

Логопедтің цифрлық кәсіби имиджі мен портфолиосын қалыптастыру.

Бұл цифрлық педагогикалық сауаттылыққа қойылатын қазіргі заманғы талаптарға толық сәйкес келеді.

4. Пәнаралық және командалық өзара әрекеттестік

Бағдарлама мүмкіндігі шектеулі балаларды қолдауға жүйелі тәсілге негізделген және логопедте мамандар командасы құрамында тиімді өзара әрекеттесу құзыреттіліктерін қалыптастырады. Бағдарламада желілік және командалық өзара әрекеттесудің өзекті механизмдері, ППКҚ отырыстарына қатысудың форматтары ұсынылған.

5. Soft skills және кәсіби өзіндік айқындауды дамыту

Бағдарламаға кәсіби өзін-өзі дамыту, сыни рефлексия, зерттеушілік және жобалық іс-әрекет элементтері кіреді. Қатысушыларға өзінің кәсіби динамикасын бағалау, авторлық бағдарламаларды дайындау, әдістемелік және жарияланымдық қызметті жүргізу құралдарын меңгеру ұсынылады. Бұл логопедке функционалдық міндеттерді орындап қана қоймай, кәсіби өсу және аттестаттауға дайындық траекториясын саналы түрде құруға мүмкіндік береді.

Бағдарламаның жаңашылдығы нормативтік дәлдік, әдістемелік тереңдік, цифрлық өзектілік пен логопедтің тұлға ретінде инклюзивті және икемді білім беру ортасының маманы ретінде дамуын үйлестіруде болып табылады.

Білім беру жүйесіндегі ұқсас бағдарламалардың бар-жоғын талдау

Қазақстан Республикасының республикалық және өңірлік платформаларында, сондай-ақ педагогтердің қосымша білім беру саласындағы жетекші ұйымдардың сайттарында ұсынылған логопедия саласындағы біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламаларына жасалған талдау қазіргі уақытта педагогтердің біліктілігін арттыру жүйесінде ұсынылып отырған «Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары» бағдарламасына құрылымы, мазмұн тереңдігі және тақырыптық қамтылуы жағынан ұқсас бағдарламаның жоқтығын көрсетті.

Талдаудың негізгі қорытындылары:

Логопедтерге арналған қолданыстағы курстар негізінен ауқымды қамтылмаған (мысалы, дыбыс айту, фонематикалық қабылдау, ауыр сөйлеу тілі бұзылыстары бар балалармен жұмыс жасау бойынша), нормативтік, кәсіби, технологиялық және рефлексиялық аспектілерді кешенді түрде қамтымайды.

Қолданыстағы бағдарламаларда заманауи нормативтік талаптар, оның ішінде кәсіби қызметтің жаңа стандарттары, үлгілік біліктілік сипаттамалары, сондай-ақ психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі аясындағы өзара әрекеттесу мәселелері жеткіліксіз көрсетілген.

Логопедиядағы цифрлық және инновациялық технологияларға арналған модульдер жоқ, оның ішінде жасанды интеллект ассистенттерін қолдану, геймификация, онлайн-мониторинг және цифрлық портфолио құру.

Логопедтерге арналған бағдарламалар, әдетте, soft skills дамыту, пәнаралық өзара әрекеттесу, жобалық және жарияланымдық белсенділікті қамтымайды, бұл тыңдаушылардың кәсіби өсу және білім беру ортасында көшбасшылық ету әлеуетін шектейді.

Қорытынды:

Ұсынылып отырған бағдарламаның мазмұны, құрылымы және кешенді тәсілі бойынша тікелей ұқсастары жоқ. Ол нормативтік негіздерді білуді, диагностикалау мен түзетедің заманауи әдістерін меңгеруді, цифрлық технологияларды сенімді қолдануды және инклюзивті әрі цифрлық білім беру жағдайында кәсіби өзін-өзі дамыту қабілетін біріктіретін жаңа үлгідегі ППҚҚ логопедін дайындаудың инновациялық моделі ретінде қарастырылады.

Осы бағдарламаны әзірлеу және енгізу Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінің нақты кадрлық және әдістемелік сұраныстарына жауап береді және логопедтердің біліктілігін арттыру курстарының қолданыстағы жүйесіндегі анықталған кемшіліктерді жоюға ықпал етеді.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, күтілетін нәтижелер

Бағдарламаның мақсаты – психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі (ППҚҚ) мамандарына қойылатын заманауи талаптарға сәйкес кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру және дамыту. Оның ішінде нормативтік-құқықтық базаны меңгеру, диагностикалық және түзете-дамытушылық әдістерді игеру, цифрлық технологияларды қолдану және инклюзивті білім беру ортасында логопедиялық көмекті жүзеге асыру қабілеттерін дамыту көзделеді.

Бағдарламаның міндеттері:

Тыңдаушыларды Қазақстан Республикасының білім беру жүйесіндегі логопед қызметін реттейтін қолданыстағы нормативтік-құқықтық базамен таныстыру.

Білім алушылардың әртүрлі сөйлеу тілінің бұзылыстарын диагностикалау және түзете бойынша тұрақты практикалық дағдыларды қалыптастыру.

Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға пәнаралық және командалық қолдау көрсету туралы кәсіби білімдерін кеңейту.

Түзете-дамытушылық көмек бағдарламаларын жобалау және логопедиялық құжаттаманы жүргізу әдістерін үйрету.

Логопедиялық тәжірибеде цифрлық, интерактивті және жасанды интеллект құралдарын қолдану дағдыларын дамыту.

Логопедтің soft skills дағдыларын дамытуға қолдау көрсету: эмоционалды интеллект, коммуникативтік дағдылар, өзін-өзі талдау және өзін-өзі дамыту.

Логопедтің зерттеу, әдістемелік және инновациялық қызметке қабілетті маман ретінде кәсіби өсуіне ықпал ету.

Бағдарламаны меңгерудің күтілетін нәтижелері:

Оқуды аяқтағаннан кейін тыңдаушы:

жалпы білім беру жүйесіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық негіздерін меңгереді;

сөйлеу тілінің бұзылыстарын диагностикалау әдістерін қолданады және логопедиялық қорытынды жасайды;

инклюзивті ортада ППҚҚ мамандарымен және ата-аналармен өзара әрекеттесе отырып, логопедиялық көмек көрсетеді;

логопедиялық тәжірибеде цифрлық және интерактивті құралдарды (онлайн тренажерлер, дыбыстық технологиялар, жасанды интеллект қосымшалары) қолданады;

талаптар мен стандарттарға сәйкес логопедиялық құжаттаманы жүргізеді;

қалыптасқан soft skills құзыреттіліктерін (эмпатия, күйзеліске төзімділік, әдептілік, өзін-өзі талдау, бастамашылдық) көрсетеді;

кәсіби даму траекториясын қалыптастырады және аттестацияға дайындалады;

тәжірибесін цифрлық портфолио, авторлық бағдарлама немесе әдістемелік әзірleme түрінде ұсынады.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы:

Ұсынылып отырған біліктілікті арттыру курсы жалпы білім беру жүйесінде логопедтер тап болатын өзекті міндеттерді шешуге бағытталғандықтан, жоғары қолданбалы маңызға ие. Оқу мазмұны сөйлеу тілінің бұзылыстары бар білім алушыларды тиімді сүйемелдеу үшін қажетті нақты кәсіби дағдыларды қалыптастыруға бағдарланған.

Негізгі маңыздылық аспектілері:

Заманауи нормативтік талаптарды көрсету – тыңдаушылар қызметті қолданыстағы стандарттарға, мектептің қолдау қызметіндегі логопедтің функцияларына, құқықтарына, міндеттеріне және жауапкершілік аймағына толық сәйкес құру үшін қажетті нақты түсініктер алады.

Логопедиялық диагностика және түзете бойынша практикалық дағдыларды дамыту – қатысушылар балаларды тексеру, сөйлеу қорытындысын жасау, түзете-дамытушылық бағдарламаларды әзірлеу, жеке және топтық сабақтарды өткізу әдістерін меңгереді.

Инклюзивті ортада жұмыс істеуге дайындық – ата-аналармен, педагогтермен және ППҚҚ мамандарымен өзара әрекеттесу құралдарын игереді. Ерекше білім беруді қажет ететін балаларды сүйемелдеу кезінде командалық тәсіл қағидаларын, бағдарламаларды бейімдеу және құжаттаманы жүргізу дағдыларын меңгереді.

Цифрлық технологияларды интеграциялау – курс заманауи логопедиялық платформаларды, цифрлық тренажерлерді, жасанды интеллект ассистенттерін меңгеруді қамтиды, бұл маманға сүйемелдеудің бетпе-бет және қашықтан жүргізілетін формаларында инновациялық шешімдерді сенімді қолдануға мүмкіндік береді.

Кәсіби дамуға дайындықты қалыптастыру – тыңдаушылар өзін-өзі талдау құралдарын, цифрлық портфолио жүргізуді, аттестацияға дайындықты, әдістемелік қауымдастықтарға қатысуды, жарияланымдық және жобалық қызметті меңгереді.

Білім беру ұйымындағы логопедиялық көмектің сапасын арттыру – бағдарламаны іске асыру мектеп оқушыларына көрсетілетін логопедиялық қолдау деңгейін жоғарылатады, олардың сөйлеу, оқу және әлеуметтік дамуына ықпал етеді және екінші реттік оқу қиындықтарының туындау қаупін төмендетеді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері

Модульдің мақсаты:	Қазақстан Республикасының білім беру жүйесіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық, кәсіби және этикалық негіздері туралы, қолданыстағы заңнама талаптарын, стандарттарды және психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің (ППҚҚ) ерекшеліктерін ескере отырып, тыңдаушыларда тұтас түсінік қалыптастыру.
Модульдің міндеттері:	Инклюзивті білім беру жағдайында логопедиялық көмекті реттейтін қолданыстағы заңнама және нормативтік құжаттарды зерделеу; Педагогтің кәсіби стандарты мен логопедтің біліктілік сипаттамалары талаптарымен таныстыру; ППҚҚ құрамындағы логопедтің лауазымдық міндеттерінің құрылымы мен мазмұнын ашып көрсету; Логопедтің кәсіби этикасы мен деонтологиясының негіздерін зерделеу; Маманда кәсіби жауапкершілікке, құқықтық сауаттылыққа және этикалық кемелдікке деген көзқарас қалыптастыру.
Модульдің күтілетін нәтижелері:	Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушы: логопедиялық көмек және инклюзивті білім беруге қатысты қолданыстағы нормативтік-құқықтық базаны біледі; логопедтің құзыреттіліктері мен функцияларын анықтайтын кәсіби

	<p>стандарттың негізгі ережелерін біледі және түсінеді; логопедтің типтік біліктілік сипаттамасының мазмұнын игереді; сүйемелдеудің пәнаралық командасы құрамындағы логопедтің рөлі мен жауапкершілігін түсінеді; білім беру ұйымында логопедиялық тәжірибені тиімді және қауіпсіз жүргізуге қажетті кәсіби және этикалық нормаларды меңгереді.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>Бұл модуль курсқа кіріспе болып табылады және логопедтің барлық кейінгі даярлығына нормативтік және кәсіби негізді қалыптастырады. Модуль аясында сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларға, оның ішінде инклюзивті жағдайларда логопедиялық көмек көрсетуді реттейтін негізгі заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар қарастырылады.</p> <p>Педагогтің кәсіби стандарты мен логопедтің типтік біліктілік сипаттамалары маманның кәсіби траекториясын құрудағы нормативтік бағдар ретінде терең талданады.</p> <p>Модульде ППҚҚ құрамындағы логопедтің лауазымдық міндеттері толық сипатталады, оның функционалдық рөлдері, сүйемелдеудің нәтижелеріне жауапкершілігі, әріптестермен, ата-аналармен және білім алушылармен өзара әрекеттесу ерекшеліктері талқыланады.</p> <p>Логопедтің жұмысын сенім, педагогикалық әдептілік, білім алушының құпиялылығы мен құқықтарын сақтау негізінде құруға мүмкіндік беретін кәсіби этика және деонтология нормаларына ерекше назар аударылады.</p>

Модуль 2. ПШҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі

<p>Модульдің мақсаты:</p>	<p>Жалпы білім беру мектебі жағдайында мүмкіндігі шектеулі балалармен логопедиялық диагностиканы жүргізу, сөйлеу тілі бұзылыстарын талдау, жеке түзете-дамытушылық бағдарламаларын әзірлеу және логопедиялық сабақтарды жүзеге асыру үшін қажетті білімді, іскерліктер мен кәсіби дағдыларды қалыптастыру.</p>
<p>Модульдің міндеттері:</p>	<p>Сөйлеу тілі бұзылыстары бар білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларымен таныстыру; Өртүрлі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларға логопедиялық тексеру жүргізу әдістерін меңгеру; Диагностика нәтижелерін талдауды және негізделген логопедиялық қорытынды жасауды үйрету; Жеке логопедиялық түзете-дамытушылық бағдарламасының құрылымы, алгоритмі және мазмұнын зерттеу; Білім алушылардың жас ерекшеліктерін, білім беру және сөйлеу ерекшеліктерін ескере отырып, жалпы білім беру ұйымында логопедиялық сабақтар өткізу әдістемесі мен тәсілдерін игеру.</p>
<p>Модульдің күтілетін нәтижелері:</p>	<p>Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушы: Сөйлеу тілі бұзылыстары бар (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі және ерекше білім беруді қажет ететін) білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалаудың негіздерін меңгереді; заманауи диагностикалық құралдарды пайдалана отырып, логопедиялық тексеруді жүргізе алады; диагностикалық деректерді талдайды және бұзылыстың ерекшелігін ескере отырып, логопедиялық қорытынды жасайды;</p>

	<p>логопедиялық сүйемелдеу аясында жеке түзете көмегі бағдарламаларын әзірлейді; баланың білім беру жағдайы мен сөйлеу мүмкіндіктеріне сәйкес келетін әдістерді қолдана отырып, логопедиялық сабақтарды ұйымдастырады және жүргізеді;</p> <p>психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің қолданыстағы талаптарына сәйкес жұмыстың нәтижелерін құжаттайды.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>Бұл модульде тыңдаушылар ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалаудың нормативтік белгіленген рәсімімен және білім алушылардағы сөйлеу тілінің бұзылыстарын анықтаудағы логопедтің рөлімен танысады. Мүмкіндігі шектеулі ресми мәртебесі бар балалардың диагностикасына, сондай-ақ формальды мәртебесі болмаса да логопедиялық көмекке мұқтаж балаларға диагностика жүргізу ерекшеліктеріне баса назар аударылады.</p> <p>Қазіргі заманғы логопедиялық тексеру әдістері (бақылау, сөйлеу сынақтары, тесттік әдістемелер, сөйлеу дамуын бағалау шкалалары және т.б.), сондай-ақ деректерді талдау алгоритмдері, қорытынды жасау және оларды ППҚҚ командасына ұсыну мәселелері қарастырылады.</p> <p>Тыңдаушылар диагностика нәтижелері негізінде жеке түзете бағдарламаларын әзірлеуді үйренеді, оған мақсаттар, міндеттер, формалар, әдістер және динамиканы бағалау критерийлері кіреді. Тәжірибелік бөлім нақты жағдайларды талдауды, логопедиялық сабақтарды жоспарлауды, білім беру жағдайына және сөйлеу қиындықтарының профиліне сәйкес әдістемелік тәсілдерді таңдауды қамтиды.</p>

	Модуль логопедте тиімді логопедиялық сүйемелдеудің бастапқы кезеңі ретіндегі диагностиканың рөлін нақты түсінуді қалыптастырады және осы білімдерді жалпы білім беру мектебі жағдайында қолдануды үйретеді.
--	---

Модуль 3. Түзете-дамытушылық бағдарламаларды жоспарлау және іске асыру

Модульдің мақсаты:	Тыңдаушыларда бұзылыстар түрлерін, жеке ерекшеліктерді және арнайы педагогиканың заманауи талаптарын ескере отырып, мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға түзете-дамытушылық бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру бойынша тәжірибелік біліктер мен әдістемелік құзыреттіліктерді қалыптастыру.
Модульдің міндеттері:	Білім беру ұйымындағы түзете-дамытушылық бағдарламалардың құрылу қағидалары мен мазмұнымен таныстыру; Зияткерлік бұзылыстары бар балаларға арналған түзете іс-шараларын жоспарлау және іске асыруды үйрету; Сенсорлық бұзылыстары (есту, көру) бар балаларды қолдау әдістерімен таныстыру; Арнайы педагог сабағының құрылымын, оның компоненттерін, мақсаттарын және бейімдеу тәсілдерін түсіндіру; Түзете жұмысының тиімділігін арттыратын инновациялық және цифрлық тәсілдерді көрсету.
Модульдің күтілетін нәтижелері:	Модуль аяқталғаннан кейін тыңдаушы: Түзете-дамытушылық бағдарламаларды құру қағидалары мен олардың нормативтік негіздерін түсінеді; Әртүрлі бұзылыстары (зияткерлік, сенсорлық) бар білім алушылардың ерекшеліктеріне қарай түзете

	<p>жұмыстарының мазмұны мен әдістерін бейімдей алады;</p> <p>Мақсаттарды, жас ерекшеліктерін және даму деңгейін ескере отырып, мүмкіндігі шектеулі білім алушымен жеке сабақтың құрылымы мен мазмұнын әзірлей алады;</p> <p>Ойындар, визуалды және мультимедиялық материалдар сияқты арнайы педагогиканың заманауи әдістері мен тәсілдерін практикада қолданады;</p> <p>Сабақтарды дайындау және өткізу, прогресті талдау, көрнекі және бейімделген тапсырмаларды әзірлеу үшін негізгі цифрлық құралдарды меңгерген.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>3-модуль тыңдаушыларда жалпы білім беру жүйесіндегі мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға қолдау көрсетудің негізгі құралы ретінде түзете-дамытушылық бағдарламаларды әзірлеу және іске асыру дағдыларын дамытуға бағытталған. Зияткерлік және сенсорлық бұзылыстары бар балаларды қолдаудағы тәсілдер айырмашылығына ерекше назар аударылады. Тыңдаушылар бағдарламалардың мазмұнын, мақсаттарды анықтауды, әдістемелік құралдарды таңдауды, сондай-ақ арнайы педагог сабағының құрылымын, оның ішінде кіріспе, негізгі және қорытынды кезеңдерді, тапсырмалар түрлерін және мотивациялық элементтерді меңгереді.</p> <p>Модульдің практикалық бөлігі сценарийлер мен оқу материалдарының мысалдарын, бейнефрагменттерді талдауды, жағдайларды модельдеуді қамтиды. Қорытынды бөлім арнайы педагогикада қолданылатын инновациялық және цифрлық технологияларға арналған: интерактивті презентациялар, бейімделгіш тренажерлар, кеңейтілген шынайылық элементтері, сенсорлық және сөйлеу</p>

	<p>дамуына арналған қосымшалар, визуалды кестелер, сабақтарды басқаруға арналған АКТ-навигация және т.б.</p> <p>Модуль тыңдаушыларда білім беру процесімен интеграцияланған және білім алушылардың нақты жетістіктеріне бағытталған нәтижелі, мақсатты түзете жұмыстарын жобалау және жүргізу сенімділігін қалыптастырады.</p>
--	--

Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері

Модульдің мақсаты:	<p>Тыңдаушыларда сөйлеу тілінің бұзылыстары мен даму ерекшеліктері бар балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі аясында логопедтің білім алушылармен, ата-аналармен, педагогтермен және мамандармен тиімді өзара әрекеттесуі үшін қажетті кәсіби құзыреттіліктерді дамыту.</p>
Модульдің міндеттері:	<p>Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін және олардың білім беру процесіне әсерін зерттеу;</p> <p>Логопедтің білім алушылардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) өзара әрекеттесу формалары мен мазмұнын меңгеру;</p> <p>Логопедтің сүйемелдеу процесінің басқа қатысушыларымен желілік және пәнаралық өзара әрекеттесу қағидалары мен формаларын көрсету;</p> <p>ППҚҚ-да командалық тәсілді іске асырудағы логопедтің рөлін анықтау;</p> <p>Тыңдаушыларды білім беру ұйымында логопедиялық құжаттаманы жүргізу талаптарымен таныстыру.</p>
Модульдің күтілетін нәтижелері:	Модуль аяқталғаннан кейін тыңдаушы:

	<p>Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың психикалық және сөйлеу дамуының ерекшеліктерін сипаттайды;</p> <p>Білім алушылардың ата-аналарымен өзара әрекеттесу әдістерін меңгереді (кеңес беру, ақпараттандыру және түзете процесіне тарту);</p> <p>Пәнаралық сүйемелдеудің құрылымы мен міндеттерін түсінеді, психологтармен, арнайы педагогтармен және пән мұғалімдерімен нәтижелі ынтымақтастықты ұйымдастыра алады;</p> <p>Сүйемелдеу командасындағы өзінің кәсіби рөлін түсінеді және іске асырады;</p> <p>Логопедиялық құжаттаманы (жоспарлар, карталар, қорытындылар, есептер) нормативтік талаптарға сәйкес рәсімдейді және жүргізеді.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>Модуль мектептегі логопедиялық жұмыстың әлеуметтік-педагогикалық контекстін ашады. Тыңдаушылар сөйлеу тілінің бұзылыстары бар білім алушылардың негізгі психологиялық-педагогикалық сипаттамаларын зерделейді: танымдық сала дамуының ерекшеліктері, эмоционалды-ерік реттелуі, коммуникативтік мінез-құлқы және мотивациясы. Бұл логопедке өзара әрекеттесу формалары мен түзете-дамытушылық көмек әдістерін дәлірек таңдауға мүмкіндік береді.</p> <p>Жеке бөлім логопедтің ата-аналармен өзара әрекеттесуіне арналған. Жеке және топтық кеңес беру формалары, кері байланыс беру әдістері, сондай-ақ отбасын логопедиялық процеске тарту стратегиялары қарастырылады.</p> <p>Пәнаралық және желілік ынтымақтастыққа ерекше көңіл бөлінеді: логопед ППҚҚ-дағы командалық жұмыс қағидаларын,</p>

	<p>ұсынымдарды әзірлеу тәсілдерін меңгереді.</p> <p>Модульдің қорытынды бөлімі логопедиялық құжаттаманы жүргізуге арналған. Тыңдаушылар диагностикалық карталардың, сөйлеу қорытындыларының, түзете жұмысы бағдарламаларының, есепке алу журналдарының, сабақ жоспарлары мен есептердің білім беру ұйымының нормативтік құжаттарына сәйкес формалары мен мазмұнын зерттейді.</p>
--	--

Модуль 4. Түзете-дамытушылық жұмыстағы логопедиялық көмектің әдістері мен тәсілдері.

Модульдің мақсаты:	<p>Тыңдаушыларды жалпы білім беру ұйымы жағдайында әртүрлі сөйлеу тілінің бұзылыстары бар, оның ішінде күрделі және ауыр түрлерімен жұмыс істейтін балаларға арналған түзете-дамытушылық жұмыстың заманауи әдістемелік тәсілдерімен және практикалық әдістерімен қамтамасыз ету.</p>
Модульдің міндеттері:	<p>Дұрыс дыбыс айтуды қалыптастыру және фонематикалық қабылдауды дамыту әдістерін зерделеу;</p> <p>Мүмкіндігі шектеулі балалардың сөздік-грамматикалық құралдарын дамыту бойынша жұмыс тәсілдерін меңгеру;</p> <p>Жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын (дисграфия және дислексия) алдын алу және түзете әдістерімен таныстыру;</p> <p>Ауыр және күрделі сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларға логопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың ерекшеліктерін ашып көрсету;</p> <p>Мектеп практикасында қолданылатын заманауи инновациялық тәсілдерді және авторлық логопедиялық технологияларды ұсыну.</p>

<p>Модульдің нәтижелері:</p>	<p>күтілетін</p>	<p>Модуль аяқталғаннан кейін тыңдаушы: дыбыс айтуды түзете және фонематикалық естуді дамыту әдістерін меңгереді; сөздік қорды белсендіру және дамыту, сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру тәсілдерін қолданады; кіші мектеп жасындағы балалардың жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын алдын алу және жою бойынша тапсырмалар әзірлейді; ауыр сөйлеу тілі бұзылыстары бар, сондай-ақ дамуында басқа да бұзылыстар бар балаларды сүйемелдеу ерекшеліктерін біледі; мектеп ортасында логопедиялық сабақтарды ұйымдастыруда инновациялық және интерактивті тәсілдерді қолданады.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>		<p>Бұл модуль логопедиялық практиканың қолданбалы аспектілеріне бағытталған. Оның аясында тыңдаушылар логопедтің түзете жұмысының негізгі бағыттарын зерделейді: фонематикалық функцияларды дамыту, дыбыс айтуды түзете, белсенді және пассивті сөздік қорды кеңейту, байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру және грамматикалық қиындықтарды жою. Сөйлеу тілінің бұзылыстары оқу мен жазуға әсер ететін кіші мектеп жасындағы балалармен жұмыс істеу әдістемелеріне ерекше назар аударылады. Жеке бөлім дисграфия және дислексия мәселелеріне арналған. Бұзылыстардың негізгі механизмдері, диагностикалық белгілері және жазбаша сөйлеуге сүйене отырып логопедиялық түзетедің практикалық тәсілдері қарастырылады. Тыңдаушылар сөйлеу және оқу дамуын біріктіретін жаттығулар әзірлеуді үйренеді.</p>

	<p>Модуль сондай-ақ ауыр және күрделі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларға логопедиялық көмек ұйымдастыру қағидаларын зерделеуді қамтиды, мұнда түзете кешенді тәсілді талап етеді.</p> <p>Қорытынды бөлім инновациялық әдістемелерге арналған: тыңдаушылар авторлық тәсілдермен, цифрлық жаттығулармен, геймификация элементтерімен және қазіргі заманғы жағдайларда логопедиялық көмектің тиімділігін арттыратын басқа да өзекті тәсілдермен танысады.</p>
--	---

Модуль 5. ПШҚҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар

<p>Модульдің мақсаты:</p>	<p>Тыңдаушыларда жалпы білім беру ұйымы жағдайында логопедиялық қызметте цифрлық, интерактивті және инновациялық технологияларды, соның ішінде жасанды интеллект құралдарын және онлайн-коммуникация әдістерін қолдану бойынша білімдер мен практикалық дағдыларды қалыптастыру..</p>
<p>Модульдің міндеттері:</p>	<p>Цифрлық логопедиялық платформалармен, тренажерлармен, дыбыстық және визуалды технологиялармен таныстыру;</p> <p>Түзете-дамытушылық жұмысты ұйымдастыруда геймификация мен интерактивті тәсілдерді меңгеру;</p> <p>Логопедиялық көмекті мониторингілеу, оның нәтижелілігін цифрлық құралдар арқылы бағалау әдістерін игеру;</p> <p>Мамандардың цифрлық сәйкестілігін және білім беру ортасында кәсіби имиджін қалыптастыру тәсілдерін түсіну.</p>
<p>Модульдің күтілетін нәтижелері:</p>	<p>Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушы:</p> <p>Логопедияда қолдануға болатын заманауи цифрлық ресурстар мен технологияларды біледі;</p> <p>Сабақтарды, жаттығуларды дайындау және құжаттаманы жүргізу үшін жасанды</p>

	<p>интеллект құралдары мен логопедиялық сервистерді пайдалана алады; Түзете-дамытушылық сабақтарды жүргізуде ойындық және интерактивті форматтарды қолданады; Логопедиялық жұмысты цифрлық мониторингілеуді жүзеге асырады және оның тиімділігін талдайды; Өзінің цифрлық кәсіби бейнесін қалыптастырады, онлайн-кеңістіктегі көпшілік алдында қатысуын сауатты ұйымдастырады және дербес деректерін қорғай алады.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>Модуль логопедиялық практиканы цифрландырудың өзекті бағытына арналған. Ол маманның цифрлық сауаттылығын арттыруға және логопедиялық сабақтарды жоспарлау, жүргізу және талдау мүмкіндіктерін кеңейтетін құралдарды игеруге бағытталған.</p> <p>Бірінші бөлімде тыңдаушылар жасанды интеллект ассистенттері мен интеллектуалды жүйелердің функцияларымен танысады. Олар жаттығуларды іріктеуге, сөйлеу міндеттерін визуалдауға, баланың сөйлеу дамуының динамикасын талдауға көмектеседі. Білім беру ортасында осындай шешімдерді пайдаланудың нақты мысалдары ұсынылады.</p> <p>Екінші бөлім заманауи цифрлық платформалар мен қосымшаларға шолуды қамтиды: сөйлеу тренажерлары, сөйлеуді тану және түзете бағдарламалары, дыбыстық интерфейстер, визуалды оқу материалдары және жеке және топтық логопедиялық жұмысқа қолдануға болатын веб-сервистер.</p> <p>Геймификацияға ерекше көңіл бөлінеді: баланың түзете процесіне деген қызығушылығын және мотивациясын арттыратын ойындық тәсілдер мен элементтер (квесттер, балдық жүйелер, интерактивті жаттығулар) қарастырылады.</p> <p>Қорытынды бөлім мониторинг пен өзін-өзі бағалауға арналған: тыңдаушылар логопедиялық сүйемелдеу тиімділігін бақылауды, деректерді жинау мен түсіндірудің</p>

	цифрлық құралдарын қолдануды, сондай-ақ өздерінің цифрлық имиджін басқаруды — электрондық портфолио жасауды, авторлық әзірлемелерді насихаттауды және ата-аналармен, әріптестермен және кәсіби қауымдастықпен онлайн-өзара әрекеттесуді сауатты ұйымдастыруды үйренеді.
--	---

Модуль 6. Өзін-өзі дамыту, рефлексия және кәсіби жаңару

Модульдің мақсаты:	Тыңдаушыларда кәсіби дамудың тұрақты ұстанымын, өзін-өзі талдауға, ғылыми-әдістемелік қызметке қатысуға, аттестаттаудан өтуге және логопедтің кәсіби өсуін сүйемелдеу мен визуализациялаудың құралы ретінде цифрлық портфолио жасауға дайындықты қалыптастыруға ықпал ету.
Модульдің міндеттері:	<p>Логопедиялық практикада кәсіби (hard skills) және икемді (soft skills) құзыреттіліктерді дамытудың маңыздылығын түсіну;</p> <p>Жобалық және зерттеу қызметіне қатысудың мүмкіндіктерімен және форматтарымен таныстыру;</p> <p>Білім беру жүйесіндегі логопедияның дамуындағы заманауи трендтер мен бағыттарды зерделеу;</p> <p>Аттестаттаудан өтудің талаптары мен рәсімдерін, соның ішінде кәсіби қызметтің дәлелдемелік базасын қалыптастыруды талдау;</p> <p>Логопедтің цифрлық портфолиосын жасаудың тәсілдерін игеру: оның құрылымын, құралдарын және тәжірибені ұсыну мүмкіндіктерін меңгеру.</p>
Модульдің күтілетін нәтижелері:	<p>Модульді аяқтағаннан кейін тыңдаушы:</p> <p>Логопед жұмысындағы үздіксіз кәсіби өсу мен өзін-өзі дамытудың рөлін түсінеді;</p> <p>Өз тәжірибесін өзіндік бағалау және рефлексия жасауға дайындық танытады;</p> <p>Авторлық әдістемелік материалдарды, жарияланымдарды, бағдарламаларды ұйымдастыру және ұсыну негіздерін меңгереді;</p>

	<p>Логопедия дамуының заманауи бағыттарында бағдарланады (оның ішінде жасанды интеллект, нейротәсілдер, мультисенсорлық әдістер);</p> <p>Аттестаттау рәсімінің тәртібі мен талаптарын біледі, рәсімнен өтуге қажетті материалдарды дайындайды;</p> <p>Өзінің кәсіби жетістіктерін растайтын аналитикалық, әдістемелік, цифрлық және визуалды материалдарды қамтитын цифрлық портфолионы рәсімдейді.</p>
<p>Модуль сипаттамасы:</p>	<p>Қорытынды модуль бағдарлама аясында қалыптасқан барлық құзыреттіліктерді бекітуге және логопедтің кәсіби өзіндік айқындауын дамытуға бағытталған.</p> <p>Модульде hard skills (әдістемелік, диагностикалық, цифрлық) және soft skills (коммуникация, сыни ойлау, бейімделгіштік, креативтілік, эмоционалдық кемелдік) сияқты құзыреттіліктерді дамытудың жолдары қарастырылады, бұл ППҚҚ мамандары үшін ерекше маңызды.</p> <p>Тыңдаушылар авторлық бағдарламалар, әдістемелік кейстер, ғылыми-практикалық жарияланымдар дайындау және кәсіби қауымдастықтарға қатысу сияқты зерттеу және жобалық қызметке қосылу мүмкіндіктерімен танысады.</p> <p>Жеке бөлім аттестаттаудан өту талаптарына арналған: тыңдаушылар критерийлерді, тиімділік көрсеткіштерін, құжаттамалық бөлігін және өзінің кәсіби қызметінің дәлелдемелік базасын қалыптастыру тәсілдерін зерделейді.</p> <p>Модульді логопедтің цифрлық портфолиосының құрылымы мен құралдарын меңгеру аяқтайды – бұл өз жұмысының нәтижелерін жүйелеу, визуализациялау және ұсыну құралы, соның ішінде аттестаттау, конкурстар және мектепаралық өзара әрекеттесу аясында қолданылатын маңызды элемент болып табылады.</p>

№	Сабақтың тақырыбы	Д ә р і с	Пра кти ка лық саба ғ	С е м и на р	Ба р лығы
1	Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері				9
1.1	ҚР инклюзивті білім беру және логопедиялық көмек бойынша өзекті заңнамалық және нормативтік құжаттар	1	1	1	3
1.2	Педагогтің кәсіби стандарты: ППҚҚ логопедіне қойылатын заманауи талаптар	1	1	1	3
1.3	Логопедтің типтік біліктілік сипаттамасы	1	1	1	3
2	Модуль 2. ППҚҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі				9
2.1	Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және сөйлеу анықтау	1	1	1	3
2.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды логопедиялық тексеру: әдістер мен құралдар	1	1	1	3
2.3	Логопедиялық диагностиканы талдау және сөйлеу қорытындысын жасау	1	1	1	3

3	Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері				16
3.1	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы	2	1	1	4
3.2	Логопедтің ата-аналармен өзара әрекеттесуі: формалары мен мазмұны	1	1	1	3
3.3	Логопедтің сүйемелдеудің басқа қатысушыларымен жұмыстың ынтымақтастығы	1	1	1	3
3.4	Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі командалық тәсіл: логопедтің рөлі	1	1	1	3
3.5	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопедтің құжаттамалық сүйемелдеуі: түрлері, құрылымы, рәсімдеу	1	1	1	3
4	Модуль 4.Түзете-дамытушылық жұмыстағы логопедтің әдістері мен тәсілдері				16
4.1	Дұрыс дыбыс айтуды қалыптастыру және фонематикалық қабылдауды дамыту технологиялары	2	1	1	4

4.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың лексика-грамматикалық құралдарын дамыту	1	1	1	3
4.3	Жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын (дисграфия және дислексия) алдын алу және түзете	1	1	1	3
4.4	Ауыр және күрделі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларды кешенді психологиялық-педагогикалық қолдау	1	1	1	3
4.5	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы инновациялық әдістер мен тәсілдер	1	1	1	3
5	Модуль 5. ППКҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар				15
5.1	Логопедке арналған ЖИ-ассистенттер: сабақтарды жаттығуларды іріктеу	1	1	1	3
5.2	Логопедиядағы цифрлық платформалар мен қосымшалар: сөйлеу тренажерлары, дыбыстық технологиялар, визуалды құралдар	1	1	1	3
5.3	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы геймификация және интерактивті технологиялар: әдістеме, мысалдар, тиімділік	1	1	1	3
5.4	Логопедиялық интервенциялардың тиімділігін мониторинг бағалау: критерийлер мен құралдар	1	1	1	3
5.5		1	1	1	3

	Логопедтің цифрлық кәсіби имиджін қалыптастыру				
6	Модуль 6. Өзін-өзі дамыту, рефлексия және кәсіби жаңару				15
6.1	Логопедтің кәсіби өсуі: ППҚҚ жағдайында hard skills және soft skills дамыту	1	1	1	3
6.2	Логопедтің зерттеу және жобалық қызметі: авторлық бағдарлама және ғылыми мақала	1	1	1	3
6.3	Логопедиядағы заманауи трендтер: геймификациядан нейротәсілдерге дейін	1	1	1	3
6.4	Логопедтің аттестациясы және кәсіби өсуді сүйемелдеу	1	1	1	3
6.5	Логопедтің цифрлық портфолиосы: құралдары, мазмұны, рәсімдеу	1	1	1	3
Барлығы					80

108 академиялық сағатқа арналған аудиториялық оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Д ә р і с	П р а к т и к а л ы қ с а б а ғ	С е м и н а р	Ба р л ы ғ ы
1	Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері				15
1.1	ҚР инклюзивті білім беру және логопедиялық көмек бойынша өзекті заңнамалық және нормативтік құжаттар	1	1	1	3
1.2	Педагогтің кәсіби стандарты: ППҚҚ логопедіне қойылатын заманауи талаптар	1	1	1	3
1.3	Логопедтің типтік біліктілік сипаттамасы	1	1	1	3
1.4	ППҚҚ-дағы логопедтің лауазымдық міндеттері: функциялары, міндеттері, жауапкершілігі	1	1	1	3
1.5	ППҚҚ жағдайындағы логопедтің кәсіби этикасы және деонтологиясы: нормалары, құндылықтары, жауапкершілігі	1	1	1	3

2	Модуль 2. ППҚҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі				15
2.1	Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және сөйлеу тілін анықтау	1	1	1	3
2.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды логопедиялық тексеру: әдістер мен құралдар	1	1	1	3
2.3	Логопедиялық диагностиканы талдау және сөйлеу қорытындысын жасау	1	1	1	3
2.4	Логопедтің түзете-дамытушылық бағдарламасын жобалау: құрылымы, алгоритмі, мазмұны	1	1	1	3
2.5	Жалпы білім беретін мектеп жағдайында логопедиялық сабақтарды жүргізу әдістемесі мен технологиялары	1	1	1	3
3	Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері				19
3.1	Сөйлеу тілі бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы	1	1	1	3
3.2	Логопедтің ата-аналармен өзара әрекеттесуі: формалары мен мазмұны	1	1	2	4
3.3	Логопедтің сүйемелдеудің басқа қатысушыларымен желілік ынтымақтастығы	2	1	1	4

3.4	Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі командалық тәсіл: логопедтің рөлі	1	2	1	4
3.5	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопедтің құжаттамалық сүйемелдеуі: түрлері, құрылымы, рәсімдеу	1	1	2	4
4	Модуль 4.Түзете-дамытушылық жұмыстағы логопедия әдістері мен тәсілдері				19
4.1	Дұрыс дыбыс айтуды қалыптастыру және фонематикалық қабылдауды дамыту технологиялары	1	1	1	3
4.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың лексика-грамматикалық құралдарын дамыту	2	1	1	4
4.3	Жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын (дисграфия және дислексия) алдын алу және түзете	2	1	1	4
4.4	Ауыр және күрделі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларды кешенді психологиялық-педагогикалық қолдау	2	1	1	4
4.5	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы инновациялық әдістер мен тәсілдер	2	1	1	4
5	Модуль 5. ППҚҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар				20
5.1	Логопедке арналған ЖИ-ассистенттер: сабақтарды жоспарлау жаттығуларды іріктеу	1	1	2	4

5.2	Логопедиядағы цифрлық платформалар мен қосымшалар: сөйлеу тренажерлары, дыбыстық технологиялар, визуалды құралдар	2	1	1	4
5.3	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы геймификация және интерактивті технологиялар: әдістеме, мысалдар, тиімділік	1	2	1	4
5.4	Логопедиялық интервенциялардың тиімділігін мониторингті бағалау: критерийлер мен құралдар	1	1	1	3
5.5	Логопедтің цифрлық кәсіби имиджін қалыптастыру	2	1	1	4
6	Модуль 6. Өзін-өзі дамыту, рефлексия және кәсіби жаңару				20
6.1	Логопедтің кәсіби өсуі: ППҚҚ жағдайында hard skills және soft skills дамыту	1	1	2	4
6.2	Логопедтің зерттеу және жобалық қызметі: авторлық бағдарлама және ғылыми мақала	2	1	1	4

6.3	Логопедиядағы заманауи трендтер: геймификациядан нейротәсілдерге дейін	1	2	1	4
6.4	Логопедтің аттестациясы және кәсіби өсуді сүйемелдеу	1	1	2	4
6.5	Логопедтің цифрлық портфолиосы: құралдары, мазмұны, рәсімдеу	1	1	2	4
Барлығы					108

80 академиялық сағатқа арналған қашықтан оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Видеосабақтар	Вебинар	Тыңдаушының өзіндік жұмыстары	Барлығы
1	Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері				9
1.1	ҚР инклюзивті білім беру және логопедиялық көмек бойынша өзекті заңнамалық және нормативтік құжаттар	1	1	1	3

1.2	Педагогтің кәсіби стандарты: ППҚҚ логопед қойылатын заманауи талаптар	1	1	1	3
1.3	Логопедтің типтік біліктілік сипаттамасы	1	1	1	3
2	Модуль 2. ППҚҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі				9
2.1	Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және сөйл	1	1	1	3
2.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды логопедиялық тексеру: әдістер мен құралдар	1	1	1	3
2.3	Логопедиялық диагностиканы талдау және сөйлеу қорытындысын жасау	1	1	1	3
3	Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері				16
3.1	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы	2	1	1	4
3.2	Логопедтің ата-аналармен өзара әрекеттесуі: формал мазмұны	1	1	1	3
3.3		1	1	1	3

	Логопедтің сүйемелдеудің басқа қатысушыларымен ынтымақтастығы				
3.4	Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі командалық тәсіл: логопедтің рөлі	1	1	1	3
3.5	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопедтің құжаттамалық сүйемелдеуі: түрлері, құрылымы, рәсімдеу	1	1	1	3
4	Модуль 4.Түзете-дамытушылық жұмыстағы әдістері мен тәсілдері				16
4.1	Дұрыс дыбыс айтуды қалыптастыру және фонематикалық қабылдауды дамыту технологиялары	2	1	1	4
4.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың лексика-грамматикалық құралдарын дамыту	1	1	1	3
4.3	Жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын (дисграфия және дислексия) алдын алу және түзете	1	1	1	3
4.4	Ауыр және күрделі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларды кешенді психологиялық-педагогикалық қолдау	1	1	1	3
4.5	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы инновациялық әдістер мен тәсілдер	1	1	1	3
5	Модуль 5. ППКҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар				15
5.1		1	1	1	3

	Логопедке арналған ЖИ-ассистенттер: сабақта жаттығуларды іріктеу				
5.2	Логопедиядағы цифрлық платформалар мен қосымшалар: сөйлеу тренажерлары, дыбыстық технологиялар, визуалды құралдар	1	1	1	3
5.3	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы геймификация және интерактивті технологиялар: әдістеме, мысалдар, тиімділік	1	1	1	3
5.4	Логопедиялық интервенциялардың тиімділігін бағалау: критерийлер мен құралдар	1	1	1	3
5.5	Логопедтің цифрлық кәсіби имиджін қалыптастыру	1	1	1	3
6	Модуль 6. Өзін-өзі дамыту, рефлексия және кәсіби жаңару				15
6.1	Логопедтің кәсіби өсуі: ППКҚ жағдайында hard skills және soft skills дамыту	1	1	1	3

6.2	Логопедтің зерттеу және жобалық қызметі: авторлық бағдарлама және ғылыми мақала	1	1	1	3
6.3	Логопедиядағы заманауи трендтер: геймификациядағы нейротәсілдерге дейін	1	1	1	3
6.4	Логопедтің аттестациясы және кәсіби өсуді сүйемелдеу	1	1	1	3
6.5	Логопедтің цифрлық портфолиосы: құралдары, мазмұны, рәсімдеу	1	1	1	3
Барлығы					80

108 академиялық сағатқа арналған қашықтан оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Вид еоса бақтар	Ве би на р	Т ы ң д а у ш ы н ы ң ө з і н д і к ж ұ м ы с т а р ы	Ба р л ы ғ ы
1	Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері				15
1.1	ҚР инклюзивті білім беру және логопедиялық көмек бойынша өзекті заңнамалық және нормативтік құжаттар	1	1	1	3
1.2		1	1	1	3

	Педагогтің кәсіби стандарты: ППҚҚ логопед қойылатын заманауи талаптар				
1.3	Логопедтің типтік біліктілік сипаттамасы	1	1	1	3
1.4	ППҚҚ-дағы логопедтің лауазымдық міндеттері: функциялары, міндеттері, жауапкершілігі	1	1	1	3
1.5	ППҚҚ жағдайындағы логопедтің кәсіби этикасы және деонтологиясы: нормалары, құндылықтары, жауапкершілігі	1	1	1	3
2	Модуль 2. ППҚҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі				15
2.1	Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау және сөйлеу	1	1	1	3
2.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды логопедиялық тексеру: әдістер мен құралдар	1	1	1	3
2.3	Логопедиялық диагностиканы талдау және сөйлеу қорытындысын жасау	1	1	1	3
2.4	Логопедтің түзете-дамытушылық бағдарламасын жобалау: құрылымы, алгоритмі, мазмұны	1	1	1	3
2.5	Жалпы білім беретін мектеп жағдайында логопедиялық сабақтарды жүргізу әдістемесі мен технологиялары	1	1	1	3
3	Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері				19
3.1	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың психологиялық-педагогикалық сипаттамасы	1	1	1	3
3.2	Логопедтің ата-аналармен өзара әрекеттесуі: формалары, мазмұны	1	1	2	4

3.3	Логопедтің сүйемелдеудің басқа қатысушыларымен ынтымақтастығы	2	1	1	4
3.4	Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі командалық тәсіл: логопедтің рөлі	1	2	1	4
3.5	Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопедтің құжаттамалық сүйемелдеуі: түрлері, құрылымы, рәсімдеу	1	1	2	4
4	Модуль 4.Түзете-дамытушылық жұмыстағы әдістері мен тәсілдері				19
4.1	Дұрыс дыбыс айтуды қалыптастыру және фонематикалық қабылдауды дамыту технологиялары	1	1	1	3
4.2	Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалардың лексика-грамматикалық құралдарын дамыту	2	1	1	4
4.3	Жазба сөйлеу тілінің бұзылыстарын (дисграфия және дислексия) алдын алу және түзете	2	1	1	4
4.4	Ауыр және күрделі сөйлеу тілі бұзылыстары бар балаларды кешенді психологиялық-педагогикалық қолдау	2	1	1	4

4.5	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы инновациялық әдістер мен тәсілдер	2	1	1	4
5	Модуль 5. ППКҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар				20
5.1	Логопедке арналған ЖИ-ассистенттер: сабақтар жаттығуларды іріктеу	1	1	2	4
5.2	Логопедиядағы цифрлық платформалар мен қосымшалар: сөйлеу тренажерлары, дыбыстық технологиялар, визуалды құралдар	2	1	1	4
5.3	Логопедтің түзете-дамытушылық жұмысындағы геймификация және интерактивті технологиялар: әдістеме, мысалдар, тиімділік	1	2	1	4
5.4	Логопедиялық интервенциялардың тиімділігін мо бағалау: критерийлер мен құралдар	1	1	1	3
5.5	Логопедтің цифрлық кәсіби имиджін қалыптастыру	2	1	1	4

6	Модуль 6. Өзін-өзі дамыту, рефлексия және кәсіби жаңару				20
6.1	Логопедтің кәсіби өсуі: ППҚҚ жағдайында hard skills және soft skills дамыту	1	1	2	4
6.2	Логопедтің зерттеу және жобалық қызметі: авторлық бағдарлама және ғылыми мақала	2	1	1	4
6.3	Логопедиядағы заманауи трендтер: геймификациядан нейротәсілдерге дейін	1	2	1	4
6.4	Логопедтің аттестациясы және кәсіби өсуді сүйемелдеу	1	1	2	4
6.5	Логопедтің цифрлық портфолиосы: құралдары, мазмұны, рәсімдеу	1	1	2	4
Барлығы					108

6. Оқу процесін ұйымдастыру

«Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары» атты біліктілікті арттыру бағдарламасы бойынша оқу процесі модульдік құрылымды, практикаға бағытталған форматтарды және заманауи цифрлық білім беру технологияларын қолдану арқылы ұйымдастырылады.

Бағдарламаны іске асыру көлемі:

80 академиялық сағат

108 академиялық сағат

Оқыту формалары:

Аудиториялық (күндізгі): дәрістер, практикалық сабақтар, семинарлар оқытушының тікелей қатысуымен және практикалық-бағытталған өзара әрекеттесу арқылы жүргізіледі.

Қашықтан: бейнедәрістер, вебинарлар, онлайн ортадағы тапсырмалар, қолдау көрсету және қорытынды аттестация онлайн-форматта ұйымдастырылады.

Оқу процесінің құрылымы келесі компоненттерден тұрады:

Бейнесабактар: әр модуль бойынша асинхронды лекциялық блоктар, презентациялармен, сызбалармен, әдістемелік түсініктемелермен және логопедиялық тәжірибеден нақты мысалдармен қамтамасыз етіледі.

Вебинарлар: оқытушымен синхронды онлайн кездесулер, онда кейстер талқыланып, логопедиялық құжаттама, бағдарламалар және ППҚҚ қатысушыларымен өзара әрекеттесу мәселелері қарастырылады.

Дәрістер: білім беру жүйесіндегі логопед қызметінің теориялық негіздері, диагностика, түзете, кәсіби стандарттар бойынша өзекті тәсілдер (күндізгі немесе қашықтан).

Практикалық сабақтар: сөйлеу карталарын және логопедиялық қорытындыларды талдау, ЖББ құру, логопедиялық жаттығуларды әзірлеу, цифрлық құралдарды қолдану, сөйлеу кейстерін талдау.

Семинарлар: тәжірибе алмасу, деонтология тақырыптары бойынша пікірталастар, ата-аналармен өзара әрекеттесу, пәнаралық командада жұмыс істеу, қызметтің нормативтік негіздерін талқылау.

Тыңдаушының өздік жұмысы: авторлық бағдарламалар жобалау, сөйлеу сабақтарының бейнежазбаларын талдау, нормативтік-құқықтық базамен жұмыс жасау.

Қорытынды аттестаттау: модульдер мазмұны бойынша тестілеу, қорытынды жобаны қорғау (ЖББ, бағдарлама фрагменті, логопедиялық әзірleme), кейсті талдау және нәтижелерді сараптамалық бағалаумен презентациялау.

Бақылау және кері байланыс түрлері:

Әр модульдегі ағымдағы тапсырмалар (практикалық кейстер, шағын жобалар, бақылау блоктары);

Онлайн-платформа, форум немесе қолдау чаттары арқылы сүйемелдеу;

Қорытынды жұмысты сараптамалық бағалау (күндізгі немесе қашықтан).

Қашықтан оқытуға арналған техникалық жағдайлар:

Білім беру платформаларына қолжетімділік (Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams және т.б.);

Вебинарларды өткізу үшін Zoom немесе Google Meet платформаларын қолдану;

Цифрлық оқу контенті: бейнематериалдар, нормативтік-әдістемелік ресурстар, құжаттама үлгілері, логопедиялық құралдар.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету:

Әр модуль бойынша оқу-әдістемелік кешендер;

Өзіндік және практикалық жұмыстарға арналған тапсырмалар;

Логопедиялық карталар, қорытындылар, жеке бағдарламалардың үлгілері;

Жаттығулар, тренажерлер, цифрлық қосымшаларға қолжетімділік;

Қорытынды тапсырма (қорғау, презентация немесе сараптамалық рецензиялау мүмкіндігімен).

Оқу процесін ұйымдастыру келесі негіздерді ескереді:

Педагог қызметкерлердің біліктілігін арттыру бағдарламаларына қойылатын қолданыстағы нормативтік талаптарды;

ППҚҚ құрамындағы логопедтің кәсіби қызметінің ерекшеліктерін;

Икемділік, практикалық бағдар, қолжетімділік және бағдарламаның цифрлық үйлесімділігі қағидаларын.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Біліктілікті арттыру бағдарламасының оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі модульдік, практикаға бағытталған оқыту, рефлексиялық тәсіл және тыңдаушылардың кәсіби тәжірибесін өзектілендіру қағидаларына негізделген.

Бағдарлама өзара байланысқан алты модульден тұрады, олардың әрқайсысы нормативтік базаны меңгеруге, логопедтің кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға, диагностика, түзете көмегі және цифрлық шешімдер әдістерін игеруге бағытталған дидактикалық материалдар кешенімен қамтамасыз етілген.

Әрбір модульдің әдістемелік құрылымы:

Теориялық блок

Презентациялармен қамтамасыз етілген дәрістер және бейнедәрістер;

Авторлық түсініктеме мәтіндері және нормативтік-құқықтық базадан үзінділер (кәсіби стандарт, логопедтің сипаттамасы, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің бұйрықтары және т.б.);

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі, ЦПМ, НЦПК, ЮНЕСКО материалдары, кәсіби логопедиялық платформалардан алынған өзекті ресурстар.

Тәжірибеге бағытталған блок

Әдістемелік кейстер, сөйлеу карталары, сөйлеу профильдері;

Үлгілер: логопедиялық қорытынды, жеке білім беру бағдарламасы (ЖББ), түзете-дамытушылық бағдарлама, сөйлеу тексеруінің картасы;

Кестелер: сөйлеу тілінің бұзылыстары мен сүйемелдеу технологияларын салыстыру, сөйлеу дамуының динамикасын мониторингілеу, жаттығуларды іріктеу.

Бақылау-бағалау блогы

Жеке және топтық жұмысқа арналған тапсырмалар;

Өзін-өзі тексеруге арналған сұрақтар, практикалық тренингтер, кейстерді талдау;

Өзін-өзі бағалау критерийлері: чек-парақтар, құзыреттіліктерді дамыту матрицалары, рефлексия парақтары, шағын диагностикалық тесттер.

Жалпы дидактикалық сүйемелдеу:

Материалдардың әр түрімен жұмыс бойынша әдістемелік ұсынымдар;

Модульдер бойынша жеке оқу траекториялары (модульдерді тыңдаушы ыңғайлы кестемен меңгере алады);

LMS-платформасында (Google Classroom, Moodle, Teams) электрондық курсқа қолжетімділік:

дәрістер мен презентациялар;
нормативтік база;
тапсырмалар мен үлгілер;
рефлексиялық құралдар;
логопедиялық құжаттаманың видеоконтенті мен мысалдары.

Чаттар, консультациялар, форумдар арқылы тыңдаушыларды сүйемелдеу;

Бағалау критерийлері: кестелер, қорытынды жобаны бағалау парақтары, чек-парақтар, логопедтің негізгі іс-әрекеттері бойынша рубрикаторлар.

Модульдік оқу-әдістемелік мазмұны:

Модуль 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметіндегі логопед қызметінің нормативтік-құқықтық және кәсіби негіздері

Материал: «лауазымдық міндеттер – кәсіби стандарт – логопедтің біліктілігі» кестесі;

Интерактив: кәсіби құзыреттілік картасы;

Өзін-өзі бағалау: «Менің кәсіби жауапкершілік аймағым» чек-парағы;

Тапсырма: ППҚҚ логопедінің функционалдық профилін жасау.

Модуль 2. ППҚҚ логопедінің диагностикалық және түзете-дамытушылық қызметі

Логопедиялық диагностика әдістерінің жинағы;

Сөйлеу қорытындысының үлгісі және толтырылған мысалы;

Кейспен жұмыс: сөйлеу профилін талдау және интерпретациялау;

Цифрлық логопедиялық сауалнамалар мен жасанды интеллект мысалдарын қолдану;

Өзін-өзі бағалау: тексеруді жүргізудегі сенімділік шкаласы.

Модуль 3. ППҚҚ логопедінің өзара әрекеттесуінің психологиялық-педагогикалық аспектілері

Материалдар: логопедтің ППҚҚ қатысушыларымен өзара әрекеттесу схемасы;

Тапсырма: ата-аналармен өзара әрекеттесу жоспарын әзірлеу;

Үлгілер: сүйемелдеу құжаттамасы формалары, сөйлеу карталары, сүйемелдеу жоспарлары.

Модуль 4. Түзете-дамытушылық жұмыстағы логопедиялық көмектің әдістері мен тәсілдері

Дыбыс айтуды түзете, дисграфия, дислексия бойынша жадынамалар мен үлгілер;

Ойын және кезеңдік жаттығулар мысалдары;

Практикум: сөйлеу профилі бойынша түзете-дамытушылық сабақты құрастыру;

Логопедиялық әдістемелерді таңдау матрицасы.

Модуль 5. ППҚҚ логопедиялық тәжірибесіндегі цифрлық және инновациялық технологиялар

Цифрлық сөйлеу тренажерлары, ЖИ-ассистенттер, сөйлеу симуляторлары;

Интерактив: геймификацияланған жаттығуларды бағалау;
Тапсырма: цифрлық логопедиялық әзірleme (шағын кейс, тренажер, сілтемелер жинағы);

Логопедтің цифрлық дағдылары профилі: өзін-өзі бағалау.

Модуль 6. Өзін-өзі дамыту және аттестация

Цифрлық портфолионың үлгісі;

Нұсқаулық: жарияланымды, әдістемелік әзірлемені рәсімдеу;

Интерактив: кәсіби өсу картасын жасау;

Өзін-өзі бағалау: мансап перспективалары матрицасы, аттестацияға дайындық жоспары.

Оқу материалдарының форматтары:

PDF-брошюралар, интерактивті кестелер және үлгілер (Google Docs, Sheets);

Бейнетүсіндірмелер, презентациялар, глоссарийлер;

Тапсырмаларды орындау бойынша нұсқаулықтар мен парақтар;

Ерекше білім беруді қажет ететін тыңдаушыларға арналған бейімделген материалдар;

Нормативтік құжаттар бойынша екі тілді ресурстар (қазақша-орысша терминология).

Қорытынды әдістемелік сүйемелдеу:

Қорытынды жобаны дайындау және қорғау бойынша консультациялар;

Сөйлеу әзірлемелерін, ЖББ, презентацияларды рәсімдеу бойынша колдау;

Бағалау критерийлері: жүзеге асыру мүмкіндігі, практикалық бағыттылық, нормативтік сәйкестік, педагогикалық тиімділік.

Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі:

Логопедияның кәсіби және нормативтік контекстін терең түсінуді;

ППҚҚ логопедінің қолданбалы құралдарын дамытуды;

Пәнаралық жұмыс жағдайына терең енулерін;

Сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балаларды сүйемелдеу және кәсіби даму траекториясын құруды қамтамасыз етеді.

Модульдер бойынша өзін-өзі бағалаудың типтік критерийлері:

Критерийлер	Бағаланатын аспектілер	Бағалау шкаласы (мысал)
Модуль мазмұнын түсіну	Тақырыптың негізгі ұғымдарын, нормативтік негіздерін, мақсаттары мен міндеттерін білу	1 – түсінбедім → 5 – толық түсіндім
Практикада қолдану мүмкіндігі	Оқылған материалды өз қызметінде қолдану қабілеті	1 – қиындық туады → 5 – жеңіл енгіземін
Әрекеттегі сенімділік	Диагностикалық, түзете, әдістемелік міндеттерді орындаудағы сенімділік	1 – сенімсіз → 5 – сенімдімін

Құралдарды пайдалану	Шаблондарды, нормативтік актілерді, ЖББ, чек-парақтарды, цифрлық ресурстарды қолдану қабілеті	1 – қолданбаймын → 5 – үнемі қолданамын
Командалық өзара әрекеттесу	Ынтымақтастыққа дайындық, ППҚҚ жұмысына қатысу, әріптестермен және ата-аналармен өзара әрекеттесу	1 – қиындықтар бар → 5 – тиімді әрекет етемін
Рефлексия және даму	Өз қызметін талдау және өсу мақсаттарын қою қабілеті	1 – талдамаймын → 5 – тұрақты рефлексия жасаймын

Тыңдаушылардың өзін-өзі бағалау формалары

Өзін-өзі бағалау – бағдарламаның маңызды компоненті, ол логопедтің рефлексиялық және кәсіби дағдыларын дамытуға, сондай-ақ мазмұнды меңгеру барысында жеке өсу динамикасын түсінуге бағытталған.

Өзін-өзі бағалау құралдары әр модуль бойынша және бағдарламаның қорытынды бөлімінде ұсынылады. Олар ішкі мотивацияны қалыптастыруға, дамуға бағдарлануға және кәсіби жаңаруға дайындыққа ықпал етеді. Барлық материалдар оқу-әдістемелік пакетке енгізілген және қолдану бойынша нұсқаулықтармен сүйемелденеді.

Модульдер аясындағы өзін-өзі бағалаудың кезеңдік формалары:

Модульдік чек-парақтар

Тыңдаушы әр модуль бойынша негізгі дағдылар мен түсініктерді меңгеру деңгейін бағалайды (Google Forms, Word немесе қағаз түрінде ұсынылуы мүмкін).

«Жеке жетістіктер парағы»

Форматы: «дейін/кейін» графасы (модульді оқуға дейінгі және кейінгі игерілген дағдыларды көрсетеді) — жеке прогресті тіркеуге көмектеседі.

Логопедтің құзыреттілік картасы

Негізгі кәсіби функцияларды қамтитын өз бетінше толтырылатын кесте, мұнда қатысушы қалыптасу деңгейін белгілейді (бастапқыдан сенімді игеруге дейін).

Рефлексиялық күнделік (қалауы бойынша)

Бағдарламаны меңгеру барысында туындайтын қиындықтар, жетістіктер, ойлар туралы қысқаша жазбалар. Еркін формада ұсынылуы мүмкін.

«Менің даму аймақтарым» қорытынды кестесі

Әрі қарай дамытуды қажет ететін құзыреттіліктерді талдау. Әр модульдің соңында немесе бүкіл бағдарламаның соңында құрастырылады.

Оқу аяқталғаннан кейінгі қорытынды өзін-өзі бағалау:

Сенімділік рейтингі

Қатысушы бағдарламаның негізгі блоктары бойынша кәсіби әрекеттерді орындаудағы сенімділігін 1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша бағалайды.

Рефлексиялық сұрақтарға жауап беру:

Бағдарламадағы қандай ақпарат мен үшін жаңа және ерекше маңызды болды?

Мен өз жұмысымда нені қолдана бастадым?

Әрі қарай қандай бағытта мақсатты түрде дамығым келеді?

Жеке кәсіби өсу жоспары (3–6 айға)

Жеке құжат түрінде рәсімделеді, тыңдаушы онда келесі қадамдарды жоспарлайды: оқыту, жаңа білімдерді енгізу, әдістемелік іс-шараларға қатысу, жарияланымдар және т.б.

Ескерту:

Өзін-өзі бағалау қорытынды бағаға немесе сертификаттауға әсер етпейді, бірақ ішкі диагностика, саналы оқыту және кәсіби даму траекториясын құру құралы ретінде пайдаланылады.

Құралдар бейімделген және көрнекі түсінікті түрде ұсынылған (Google-кестелері, формалар, pdf-бланкілер), электрондық платформа арқылы қолжетімді және әдістемелік материалдарда қайталанатын. Қажеттілікке қарай құралдар ерекше қажеттіліктері бар қатысушыларға ыңғайлы болуы үшін бейімделеді.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Бағдарлама аясындағы бағалау жүйесі ашықтық, объективтілік, қолданбалылық қағидаларына негізделген және психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде (ППҚК) жұмыс істейтін логопедтің кәсіби профиліне толық сәйкес келеді.

Бағалау тек теориялық білімді меңгеруін тексеруге ғана емес, ең алдымен мүмкіндігі шектеулі білім алушыларға тиімді логопедиялық көмек көрсету үшін қажетті дағдылардың қалыптасу деңгейін диагностикалауға бағытталған.

Бағалау жүйесінің қағидалары:

Практикалық қолданбалылық: меңгерілген технологиялар мен құралдарды нақты логопедиялық тәжірибеде қолдану қабілетін бағалау.

Құзыреттілік тәсіл: коммуникация, талдау, жоспарлау, өзара әрекеттесу сияқты кәсіби және тұлғалық құзыреттіліктерді дамытуға басымдық беріледі.

Модульдік және кезеңдік: бағалау әр модульден кейін жүргізіледі және қорытынды аттестациямен аяқталады.

Формалардың вариативтілігі: мини-тесттерден бастап практикалық тапсырмалар мен жобаларды қорғауға дейін әртүрлі бағалау формалары қолданылады.

Рефлексия және өзін-өзі бағалау: кәсіби дағдылардың дамуын саналы түрде ұғыну, өсу аймақтарын жоспарлау және қателермен жұмыс істеу үшін қажет.

Бағалаудың түрлері мен әдістері:

1. Ағымдағы бақылау (модульдер бойынша)

Әр модуль аяқталғаннан кейін тыңдаушылар орындайды:

Негізгі ұғымдар, нормалар, әдістер бойынша мини-тесттер;

Практикалық тапсырмалар:

сөйлеу қорытындысын жасау;

сөйлеу картасын талдау және интерпретациялау;

түзете сабағының үзіндісін құрастыру;

логопедиялық құжаттаманы рәсімдеу;

Ситуациялық кейстер: педагогикалық жағдайларды шешу (мысалы, сыныптағы сөйлеу бұзылысы бар балаға логопедиялық көмек көрсету);

Өзін-өзі бағалау: чек-парағын немесе жеке прогреске бақылау парағын толтыру;

Оқытушыдан кері байланыс алу.

2. Тыңдаушының өзіндік жұмысы

Келесі критерийлер бойынша бағаланады:

тапсырманың толық және дәл орындалуы;

модуль мазмұны мен логопедтің кәсіби қызметіне сәйкестігі;

шешімдердің практикалық құндылығы мен қолданбалылығы;

дәлелділігі, бастамашылдығы және дербестік деңгейі.

Өзіндік тапсырмаларға мысал ретінде: жеке логопедиялық жоспарды құру, жаттығулар іріктеу, диагностикалық карталарды әзірлеу, жазбаша рефлексия жасау.

3. Қорытынды аттестаттау

Оқыту барысында әзірленген қорытынды тәжірибелік жобаны қорғау түрінде өтеді. Жоба бағдарламадағы барлық модульдер бойынша білім мен дағдылардың интеграцияланған нәтижесі болып табылады.

Қорытынды жоба нұсқалары:

Жеке логопедиялық түзете бағдарламасы (кейске негізделген);

Авторлық әдістемелік әзірлеме немесе сөйлеу тренажеры (соның ішінде цифрлық);

Логопедиялық жаттығулар жинағы мен әдістемелік түсініктеме;

Құжаттама үлгілерін әзірлеу: сөйлеу картасы, сүйемелдеу жоспары, қорытынды;

Мектепте инновациялық логопедиялық тәжірибені енгізу жобасы;

Логопедтің цифрлық портфолиосы (жетістіктерді құрылымдалған түрде ұсыну).

Қорғау формасы:

Күндізгі немесе қашықтан презентациялау;

Жұмыс нәтижелері бойынша рефлексия және оның кәсіби өсу үшін маңыздылығы;

Оқытушы немесе әдістемелік комиссияның сараптамалық бағалауы (критерийлер бойынша: негізделгендік, жүзеге асыру мүмкіндігі, практикалық қолданбалылығы, рәсімделуі).

Өзін-өзі бағалау бағаға емес, рефлексиялық ұстанымның дамуына және одан әрі кәсіби өсуге мотивацияның қалыптасуына әсер етеді.

Қорытынды жобаны бағалау критерийлері::

Критерийлер	Ең жоғары балл
Өзектілігі және кәсіби салаға сәйкестігі	10
Практикалық маңыздылығы және іске асырылу мүмкіндігі	10
Құрылымдық логикасы, толықтығы, нормативтік дұрыстығы	10
Әдістемелік сауаттылығы, үлгілерді (шаблондарды) қолдануы	10
Креативтілігі, педагогикалық икемділігі, бірегейлігі	10
Қорытынды балл	50 балл

Қосымша бағалау түрлері:

Тыңдаушының портфолиосы (қалау бойынша): орындалған тапсырмалар, презентациялар, жұмыс парақтары және рефлексия парақтарының жинағы.

Негізгі модульдер бойынша онлайн-тестілеу (1–4 модульдер): ұйымның шешімі бойынша жүргізіледі.

Қатысу/аяқтау сертификаты: барлық тақырыптарды меңгергенде, тапсырмаларды орындағанда және жобаны сәтті қорғаған жағдайда беріледі.

Бағалаудың кәсіби дамудағы рөлі:

Бағдарламадағы бағалау тек білімді бақылау ғана емес, тыңдаушыны өзін-өзі дамыту, рефлексия жасау және кәсіби ұстанымын ұғыну процесіне белсенді түрде тартудың құралы болып табылады. Аралық және қорытынды бағалау жүйесінің арқасында тыңдаушы өз ілгерілеуін қадағалап, нақты кері байланыс алып, кәсіби өсу аймақтарын анықтай алады.

Қамтамасыз етілетін қолдау және қайта бағалау шаралары:

1. Кеңес беру және сүйемелдеу:	Оқу материалын меңгеруде қиындықтарға тап болған тыңдаушылар келесі мүмкіндіктерге ие: тьютормен қосымша жеке онлайн-консультациялар алу; бейнематериалдарға, шаблондарға және презентацияларға қайтадан қол жеткізу; тапсырмаларды орындау және қорытынды жұмысты бағалау
--------------------------------	---

	критерийлері бойынша түсініктемелер алу.
2. Тапсырмаларды орындау үшін қосымша уақыт беру:	Тыңдаушының өтініші немесе курс кураторының шешімі бойынша: жеке тапсырмаларды (мысалы, жоба, ЖББ, әдістемелік әзірleme) орындау мерзімін ұзарту (ең көбі 2 апта); ұйымдастырушының келісімі бойынша қорытынды қорғау немесе қайта тапсыру мерзімін кейінге ауыстыру.
3. Қорытынды жұмысты қайта бағалау:	Егер тыңдаушы қорытынды аттестациядан өтпесе (30 балдан төмен жинаса), ол келесі құқықтарға ие: жоба бойынша сарапшылардың ескертулерін ескеріп, қайта қорғауға; не балама тапсырманы орындауға (курс әдіскерімен келісу бойынша).
4. Жартылай қайта оқыту:	Айтарлықтай артта қалған жағдайда тыңдаушыға ұсынылады: жеке модульдер бойынша қайта оқыту (мысалы, тек 2 немесе 3 модуль); консультациялық сүйемелдеумен модуль тапсырмаларын қайта орындау.
5. Академиялық шегерім (кейінге қалдыру) рәсімдеу:	Ерекше жағдайларда (ауру, демалыс, отбасылық жағдайлар) тыңдаушы: курсты кейінгі топпен аяқтау үшін шегерім ала алады; өтілген модульдердің бір бөлігін сақтап (сағаттар есепке алынып), оқуды кейін жалғастыра алады.

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау – біліктілікті арттыру бағдарламасының ажырамас бөлігі болып табылады және тыңдаушылардың кәсіби қызметінде алған білімдері мен дағдыларының тұрақтылығын әрі практикалық қолданысын қамтамасыз етуге бағытталған.

Бұл кезең кәсіби белсенділікті қолдауға, педагогикалық бастамаларды дамытуға, тәжірибе алмасуға және тыңдаушылардың курстан алған нәтижелерін нақты тәжірибеге енгізуіне бағдарланған.

Курстан кейінгі қолдаудың негізгі элементтері:

Курстан кейінгі қолдаудың мақсаттары::			
жаңа білімдер мен құралдарды жүзеге асыруда әдістемелік қолдау көрсету;	кәсіби қарым-қатынасты жалғастыру және тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау;	консультациялар, супервизия және сараптамалық кері байланыс алу мүмкіндіктерін ұсыну;	педагогтің тәжірибесіне өзін-өзі дамыту және өзін-өзі талдау элементтерін енгізуге ықпал ету.
Курстан кейінгі қолдау форматтары:			
Жеке әдістемелік кеңес беру:	онлайн байланыс арқылы (электрондық пошта, мессенджерлер, LMS платформалары); ЖББ іске асыру, құжаттаманы жүргізу, ППҚҚ шеңберіндегі өзара әрекеттесу мәселелері бойынша қолдау; тыңдаушылардың педагогикалық әзірлемелерін енгізу бойынша сараптамалық ұсынымдар.		
Курстан кейінгі вебинарлар және әдістемелік шеберханалар::	курс аяқталғаннан кейін 1–2 айдан соң тақырыптық онлайн-кездесулер өткізу; тыңдаушылардың сәтті енгізген кейстерін талдау; білімді практикада қолдану кезінде туындаған күрделі сұрақтарға жауаптар беру.		
Кәсіби қарым-қатынас форумы/тобы:	кәсіби чатқа немесе онлайн-топқа (Telegram, WhatsApp, Google-топтар) қолжетімділік; шаблондармен, құжаттармен, сұраулармен және шешімдермен алмасу; горизонталды тәлімгерлікті ынталан дыру (peer-to-peer қолдау).		
Онлайн-кітапхана және әдістемелік банк:	курс материалдарына тұрақты қолжетімділік; нормативтік базаны, шаблондарды, нұсқаулықтарды тұрақты жаңарту; жаңа әдебиет, жарияланымдар және іс-шаралар бойынша ұсыныстар.		

Қорытынды енгізуді ерікті супервизиялау:	өз бағдарламаларын диагностикалау және рефлексиялауға ерікті түрде қатысуға шақыру; жеке білім беру маршруттарын іске асыруды сүйемелдеу; орталық әдіскерлерімен педагогикалық әсерлерді талдау.
Қолдау әдістері:	
жеке сұраныстарға жауаптар);	практика мен нәтижелерді талдау;
сауалнамалар, күнделіктер, талқылаулар;	топтық кейстер шешімі, материалдарды бірлесіп әзірлеу.
Ұзақтығы және форматы:	курс аяқталғаннан кейін 12 айға дейін; қашықтан, икемді кесте бойынша; тыңдаушының қалауы бойынша немесе әдіскердің шақыруы бойынша.
Курстан кейінгі қолдаудың нәтижелері:	педагогтің алған білімдерін тәжірибеде қолдау сенімділігінің артуы;
	ЖББ , ЖОЖ дұрыс құжаттама формаларын тәжірибеге белсенді енгізу;
	кәсіби қоғамдастыққа және әдістемелік белсенділікке қатысудың артуы;
	рефлексияның пайда болуы, бастамашылдықтың және одан әрі оқуға дайындықтың өсу.

10.Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Заңдар мен нормативтік-құқықтық актілер тізімі

1.Бала құқықтары туралы БҰҰ Конвенциясы. URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/B940001400>

2.«Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (15.04.2025 ж. өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>

3.«Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ Заңы (30.12.2024 ж. № 148-VIII өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1900000293>

4.Мүмкіндігі шектеулі балаларға әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау көрсету туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі № 343 Заңы (01.07.2023 ж. № 226-VII өзгертулермен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000343>

5.Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 Заңы (13.04.2025 ж. өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345>

6.Инклюзивті білім беру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII ҚРЗ Заңы (26.06.2021 ж. өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z2100000056>

7.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. Қазақстан Республикасы әділет министрлігінде 2022 жылғы 5 тамызда № 29031 тіркелген. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы (15.04.2025 ж. № 74 өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

8.Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы. Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы (25.04.2025 ж. № 271 өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>

9.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы. Қазақстан Республикасы әділет министрлігінде 2009 жылғы 17 тамызда № 5750 тіркелген. Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы (07.08.2023 ж. № 249 өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V090005750>

10.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдарының қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы (31.03.2025 ж. № 59 өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029329>

11.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 4 бұйрығы «Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың білім алу қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» (28.06.2024 ж. № 165 бұйрығы редакциясында). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026618>

12.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығы. Қазақстан Республикасы әділет министрлігінде 2020 жылғы 6 сәуірде № 20317 тіркелген. Педагогтердің жүргізуі міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы (30.04.2025 ж. № 98 өзгертулер мен толықтырулармен). URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000020317>

13.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 29 сәуірдегі № 92 бұйрығы. Қазақстан Республикасы әділет министрлігінде 2025 жылғы 30 сәуірде № 36047 тіркелген. Білім беру ұйымдарындағы

психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы. URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500036047>

14.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2025 жылғы 21 мамырдағы № 117 бұйрығы. Мүмкіндігі шектеулі балаларға арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету стандартын бекіту туралы. URI: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500036137>

Негізгі әдебиеттер

1.Бутабаева Л. А., Ноғайбаева Г. А., Исмағұлова С. К., Темірбаева М. Ж., Жүсіп А. Қ. Қазақстан Республикасындағы жалпы білім беретін мектептегі психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі мамандарының рөлі // Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдарының жинағы. Жауапты редактор: Е. А. Шумилова. Краснодар, 2022. Б. 314–318

2.Абдуразова П. А., Үсенбай А. У., Алданазарова М. Ш. Инклюзивті білім беруді ілгерілету: ерекше қажеттіліктері бар оқушыларға арналған виртуалды зертханалық симуляциялардың ықпалы мен әлеуеті. 2025-02-26. URI: <https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science/article/view/5659>

3.Абдигапбарова А. Б., Сейтмуратов А. Ж., Менлихожаев С. К. Инклюзивті білім беруде математика пәнінен оқушылардың жетістіктерін бағалау критерийлері. 2024-12-26. URI: <https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science/article/view/5114>

4.Сенгербекова Б., Осман Ж., Сейтқасымова Г. Инклюзивті білім берудегі дилеммалар: әдебиеттерден алынған сабақтар. 2024-12-26. URI: <https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science/article/view/6635>

5.Yersultanova A., Karelkhan N., Azieva G. T., Uaisova M. S., Abdibekova L. M. Инклюзивті сыныпта цифрлық сауаттылықты оқытуға арналған білім беру ресурстары. 2023-06-30. URI: <https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science/article/view/5553>

6.Шмидт В. В., Шаболтанова К. Б. Ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларды инклюзивті білімге енгізуде мектепке дейінгі ұйым мамандарының өзара әрекеттестігі. 2021. URL: <http://localhost:8080/xmlui/handle/123456789/4476>

7.Танабаева Г., Боранбаева А. Интеллектуалды дамуында бұзылыстары бар мектепке дейінгі жастағы балалардың сөздік қорын ертегілер арқылы дамыту тәсілдері. The Bulletin, 411(5), 210–226. 2024. URL: <https://doi.org/10.32014/2024.2518-1467.836>

8.Мусабалинова А. А., Полат Ф. Қазақстандағы инклюзивті мектепке дейінгі білім беруді білім беру саясаты аясында контекстуализациялау // Педагогикалық ғылымдар журналы. 2023. №1. Б. 32–44. URL: <https://rep.ksu.kz/bitstream/handle/data/15979/пед-32-44.pdf>

9.Мусабалинова А. А., Полат Ф., Жолдасова К. К. Инклюзивті сынып профилі: бағалау құралын мәдени валидациялау және оның мектепке дейінгі білім беру контексіндегі қолданылуы // Абай атындағы ҚазҰПУ Хабаршысы. «Педагогика ғылымдары» сериясы. 2024. № 3(83). URL: <https://bulletin-pedagogy.kaznpu.kz/index.php/ped/article/view/2826/950>

10. Федорова Т. Т., Сафина Д. К. Орта кәсіптік білім беру жағдайында мүмкіндіктері шектеулі адамдарды оқытудың инновациялық формалары («ТИСБИ» мысалында) // Инклюзия в образовании. 2024. Т. 9, № 2 (34). URL: <https://www.tisbi.ru/files/prod/home/nauka/gurnal-inklyuziya-v-obrazovanii/50e5f83a2dfdf68fcc5679caa4e9d951.pdf>

11. Дүйсенбаев А. Қ., Балтымова М. Р. (2016). *Логопедия негіздері: оқу құралы*. Алматы: (баспа атауы көрсетілмеген) neb.arsu.kz. (Сөйлеу бұзылыстарының түрлері мен коррекциялық жұмыстың негіздерін қамтитын қазақ тіліндегі оқу құралы.)

12. Оразаева Г. С. (2022). *Организация и содержание логопедической работы в разных типах образовательных организаций для детей в Республике Казахстан: учебное пособие*. Алматы: Альманахъ, 2022. – 52 б. kstounb.kzkstounb.kz. (Қазақстандағы әртүрлі ұйымдарда логопедиялық қызметті ұйымдастыру және мазмұны туралы орыс тілінде заманауи әдістемелік нұсқау.)

13. Ибатова Г. Б., Коржова Г. М. (2020). *Дамуында түрлі ауытқулары бар балалардың сөйлеу тілі дамуының ерекшеліктері: оқу құралы*. Алматы: Альманахъ, 2020. – 49 б. (Әртүрлі даму ауытқулары (тірек-қимыл, есту, т.б.) бар балалардың сөйлеу дамуын сипаттап, логопедиялық жұмыстың ерекшеліктерін баяндайтын қазақ тіліндегі оқу құралы.)

14. Дүйсенбаева А. Қ., Балтымова М. Р. (2015). *Арнайы педагогика: оқу құралы*. Алматы, 2015. (Дефектология негіздерін қамтитын, оның ішінде сөйлеу бұзылыстары бар балалармен жұмыс бойынша жалпы мәлімет беретін қазақ тіліндегі басылым.)

15. Есенғұлова М. Н. (2019). *Мүмкіндігі шектеулі балалардың психологиялық-педагогикалық диагностикасы: оқу-әдістемелік құрал*. Ақтөбе, 2019. (Даму мүмкіндігі шектеулі, оның ішінде сөйлеу тілі бұзылған балаларды кешенді бағалау әдістемелеріне арналған қазақ тіліндегі ресурс.)

16. Рсалдинова А. К., Әбдуәлі С. Қ. (2022). *Сөйлеу тілі зақымдалған балаларды инклюзивті білім беруде логопедиялық қолдау*. – Абай ат. ҚазҰПУ Хабаршысы, 3(70), 2022, 24–thirty б. bulletin-special-pedagogy-kaznpu.kzbulletin-special-pedagogy-kaznpu.kz.

17. Сәбденова Б. А., Бекібаева Ә. Р. (2024). *Сөйлеу тілі жалпы дамымаған балалардың байланыстырып сөйлеу тілінің жай-күйі*. – Абай ат. ҚазҰПУ Хабаршысы (Арнайы педагогика сериясы), 1(76), 2024, 59–67 б. bulletin-special-pedagogy-kaznpu.kzbulletin-special-pedagogy-kaznpu.kz.

18. Каргин С. Т. және т.б. (2016). *Логопедке арналған альбом: практикалық пособие*. Алматы, 2016. (Дыбыс түзетуге арналған тапсырмалар мен көрнекі материалдар жинағын ұсынатын логопедтерге арналған практикалық альбом.) neb.arsu.kz

19. Филичева Т. Б., Чевелева Н. А., Чиркина Г. В. (ред.) (2011). *Логопедия: оқулық – қазақ бөлімдері үшін аударма*. Алматы: Қазақ университеті, 2011. (Орыс тіліндегі классикалық «Логопедия» оқулығының қазақ бөліміне бейімделген басылымы, сөйлеу патологияларын жан-жақты қамтитын негіздемелік еңбек.) neb.arsu.kz

20. Дербісалова Г. С. (2019). *Логопедия бойынша арнаулы курс: оқу құралы*. Қарағанды: ҚарМУ баспасы, 2019. (Мектепке дейінгі және бастауыш жастағы балалардың сөйлеу патологиялары бойынша арнайы курс материалдары.)

Қосымша әдебиеттер

21. Білім берудің барлық деңгейінде (балабақша-мектеп-колледж-жоо) сабақтастық және инклюзивтілік қағидаттарын іске асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Астана: Ы. Алтынсарин атындағы ҰАО, 2024. – 192 б. URI:

<https://uba.edu.kz/storage/app/media/INKL%20%20RS%20%20RS%20%20RS%20%2029.03.2024.pdf>

22. Шатских А. А. Инклюзивті білім беру: барлық білім алушылар үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етудегі қиындықтар. 2024-02-23. URI: <https://repo.kspi.kz/handle/123456789/7757>

23. Заречнева О. И., Михайличенко И. А. Инклюзия = Қазіргі заманғы білім бе? 2023-02-17. URI: <https://repo.kspi.kz/handle/123456789/6479>

24. Оспанова А. М., Кантарбаева Д. Е. Тірек-қимыл аппараты бұзылған оқушыларды инклюзивті білім беру жағдайында психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесі. 2024-02-23. URI: <https://repo.kspi.kz/handle/123456789/7732>

25. Гаджиева Л. В., Павлюченко В. И. Жалпы білім беретін мектепте ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларды оқытуды дараландырудың формасы ретінде информатика және математика пәндерінен жұмыс парақтары. 2024-02-23. URI: <https://repo.kspi.kz/handle/123456789/7662>

26. Фоменко А. С. Инклюзивті білім беру педагогтерінің кәсіби құзыреттерін қалыптастыру. 2024-02-23. URI: <https://repo.kspi.kz/handle/123456789/7753>

27. Абдуразова П. А., Үсенбай А. У., Алданазарова М. Ш. Инклюзивті білім беруді ілгерілету: ерекше қажеттіліктері бар оқушыларға арналған виртуалды зертханалық симуляциялардың ықпалы мен әлеуеті. 2025-02-26. URI: <https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science/article/view/5659>

28. Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T., & CATALISE Consortium (2016). *CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study. Identifying Language Impairments in Children*. PLOS ONE, 11(7). DOI: 10.1371/journal.pone.0158753

29. Paul, R., Norbury, C., & Gosse, C. (2017). *Language Disorders from Infancy Through Adolescence: Listening, Speaking, Reading, Writing, and Communicating* (5th ed.). Elsevier (Mosby), St. Louis <https://shop.elsevier.com/books/language-disorders-from-infancy-through-adolescence/paul/978-0-323-44234-3>

30. Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T., & CATALISE Consortium (2017). *Phase 2 of CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study of Terminology for Language Development Problems*. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 58(10), 1068–1080. DOI: 10.1111/jcpp.12721

31. Beukelman, D. R., & Mirenda, P. (2020). *Augmentative & Alternative Communication: Supporting Children and Adults with Complex Communication Needs* (5th ed.). https://brookespublishing.com/wp-content/uploads/2020/05/BeukelmanExcerpt0506-1.pdf?srsltid=AfmBOopvDJSXmTqcoeq1J86YyymvfAPDD65W-g7AIFQ4NKHZYQKIE_Ix

32. Pennington, L., Parker, N. K., Kelly, H., & Miller, N. (2016). *Speech therapy for children with dysarthria acquired before three years of age*. Cochrane Database of Systematic Reviews, 2016(7), CD006937. DOI: 10.1002/14651858.CD006937.pub3